

ONS VOLAPÜK

Een boekje tot aanwerving van leden van de

Internationale Wereldtaalmissie

Volapük.

De internationale wereldtaalmissie.

De leden der missie.

De onderscheidingsteekenen.

MISSIE-DISTRICT:

Rotterdam. I.

ADRES VAN DEN AGENT DER MISSIE
VOOR NEDERLAND:

J. A. ADRIAANSE te 's Heerenhoek bij Goes.

ONS VOLAPÜK

Een boekje tot aanwerving van leden van de

Internationale Wereldtaalmissie

Volapük.

De internationale wereldtaalmissie.

De leden der missie.

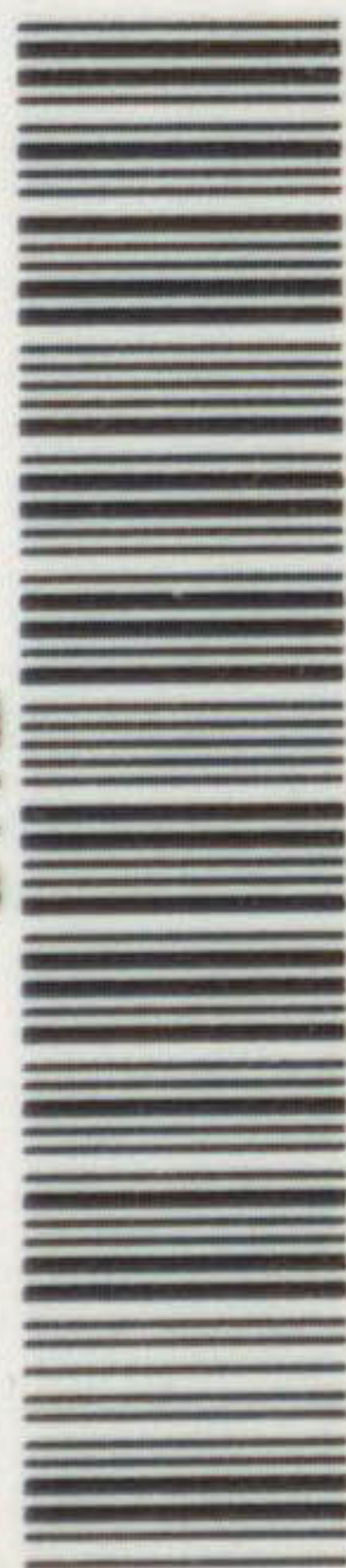
De onderscheidingsteekenen.

2e druk.

HAARLEM
J. INKLAAR
1890.

2,039.917-A-Esp-

ÖNB

+Z145341502

V O O R R E D E.

De algemeene Nederlandsche wereldtaalvereeniging „Balif mekom valüdi”, opgericht 1 Januari 1890, is als Missie-district ROTTERDAM I tot de *internationale wereldtaalmissie* toegetreden. Zij biedt dit boekje het Nederlandsche publiek aan in het vertrouwen, dat velen daardoor zullen aangespoord worden zich op de studie van Volapük toe te leggen. Zij vestigt de aandacht op de hierachter aangekondigde boekwerken van den heer Heyligers, welke zij voor de studie van Volapük ten zeerste aanbeveelt.

Het bestuur der vereeniging noodigt alle vrienden en beoefenaren van Volapük in Nederland uit zich bij de vereeniging aan te sluiten. Deze telt reeds 150 leden in alle provinciën. Men gelieve zich voor het lidmaatschap, onder overlegging van 50 cts. contributie voor het jaar 1890, aan te melden bij den algemeenen secretaris.

Voor het bestuur:

E. F. L. HAASTERT, *Voorzitter.*

J. A. ADRIAANSE, *Secretaris.*

Volapük

Elke uitvinding van beteekenis is in het leven geroepen door een diep gevoelde behoefte des tijds; voorziet een uitvinding niet slechts schijnbaar maar ook werkelijk in een bestaande behoefte, dan bezit zij levensvatbaarheid en verbreidt zich met onweerstaanbare kracht.

Door de verkeersmiddelen, die in onze eeuw de volmaaktheid nabij komen, is er tusschen de volken der aarde zooveel toenadering gekomen, dat een internationaal verkeers- en verstaansmiddel tot eene wezenlijke behoefte geworden is, eene behoefte, die dagelijks meer en meer wordt gevoeld.

Eene poging, om zoodanige verkeerstaal op kunstige wijze te scheppen, dat is, te bedenken, is voor tien jaren beproefd door pastoor J. M. Schleyer, en trots alle kritiek, die zijne algemeene verkeerstaal, volapük, in het begin te lijden had, en die tot heden nog aan geen enkele uitvinding van beteekenis onthouden werd, is deze taal thans reeds in die mate verspreid en bekend, dat het wel niet meer mogelijk zal zijn, haar voortgang te stuiten.

De opgang, welke volapük tot heden maakte, is het beste bewijs, dat die wereldtaal niet slechts schijnbaar, maar inderdaad aan een behoefte des tijds voldoet.

Duizenden van aanhangers zijn voor deze taal gewonnen, dewijl het hun mogelijk was, met behulp van een woordenboek, een eenvoudige correspondentie in volapük te voeren, en voorts brieven en briefkaarten, in die taal geschreven, te verstaan, onverschillig uit welke deelen der wereld zij afkomstig waren, en dit niettegenstaande zij slechts gedurende *één namiddag* de spraakkunst dezer wereldtaal hadden bestudeerd. Die gemakkelijheid van aanleering van volapük, in welke kunsttaal het eeuwenoude wereldtaal-probleem even eenvoudig als gelukkig is opgelost, heeft voor deze taal reeds heden de schitterendste resultaten opgeleverd. Geleerden van den eersten rang, zooals de beroemdste taalvorscher van den tegenwoordigen tijd: professor dr. Max Müller; de uitstekende geograaf dr. Alfred Kirchhof, prof. aan de universiteit te Halle; dr. August Kerckhoffs, professor aan de parijsche handelsacademie; dr. Hugo Schuchardt, professor aan de universiteit te Graz, een romanist, die indertijd den Volney-prijs in de fransche hoofdstad ontving en tot doctor honoris causa van Bologna benoemd werd: zij allen traden op met geheel hun wetenschappelijk gezag voor de volapük-idee. Duitschland, Oostenrijk, Frankrijk, Italie, Belgie, Spanje, Denemarken, Zweden, Rusland enz. beijverden zich volapük algemeen in te voeren. Het philologische genootschap te Londen, een wetenschappelijk lichaam van den eersten graad, bevoegd om naast en boven vele andere genootschappen in deze zaak een beslissend woord te laten hooren, verspreidt bij duizende exemplaren een geschrift, groot 38 compres gedrukte bladzijden, opgesteld door den

voortreffelijken geleerde Alexander John Ellis F. R. S., een geschrift, dat volapük in de hoogste mate aanpreest en toejuichte; uitstekende geleerden in het buitenland, maar ook in ons vaderland, mannen, als: Dr. T. C. Winkler, Dr. H. van de Stadt, Servaas de Bruin, Haastert, Werten, Buisman, van Wijnen, Mej. Verbrugh, stelden zich aan de spits der beweging. En ook buiten Europa, in Amerika, aan de noord- en zuidkust van Afrika, in Japan, in China, in Australie vertoont zich een krachtige beweging ten gunste van volapük. Het getal der wereldtaalvereenigingen vermeerdert van jaar tot jaar. Drie en twintig tijdschriften, in de duitsche, fransche, engelsche, italiaansche, spaansche, deensche, zweedsche, ja zelfs chineesche en japansche talen, of wel geheel en al in volapük opgesteld, en in de hoofdsteden der onderscheidene staten uitgegeven, zijn uitsluitend aan den dienst van volapük gewijd. Aan de twee hoogste onderwijsinrichtingen van Oostenrijk-Hongarije, aan de universiteit van Weenen en aan de Polytechnische school aldaar, alsook in talrijke vereenigingen zijn in de laatste jaren druk bezochte leercurssussen gehouden; het italiaansche ministerieele departement van onderwijs liet een cursus houden aan de hoogeschoolen van Torino, Bologna en Reggio nell' Emilia; ook in Amerika werden herhaalde malen aan sommige universiteiten voordrachten over volapük gehouden.

Het getal der volapükisten wordt tegenwoordig op ten minste meer dan tweemaal honderdduizend geschat.

Volapük bezit reeds grammatica's en woordenboeken in alle beschaafde talen, zelfs ook in het chineesch en japansch. Werken van oude en nieuwe klassieke schrijvers, stukken op het gebied der exacte wetenschappen, reisbeschrijvingen, leerboeken voor handelscorrespon-

dentie, voor stenografie enz. zijn door volapük als tolk verstaanbaar gemaakt voor menschen van verschillende nationaliteiten en voor menschen, die, naast hunne moedertaal, slechts volapük kennen. Het is een feit dat door de studie van volapük eerst dikwijls een grondige kennis der moedertaal verkregen wordt, en dat de studie van vreemde talen daardoor bevorderd en gemakkelijker gemaakt wordt. Naar het karakter van onzen tijd is deze nog jeugdige verkeerstaal in het korte tijdperk van tien jaren op grootsche wijze voortgeschreden, en de feiten hebben onwederlegbaar bewezen, dat hare gebreken, zoo geweldig door eenige critici aangevallen, niet van dien aard zijn, dat zij het practisch gebruik dezer wereldtaal onmogelijk zouden kunnen maken. De internationale wereldtaalacademie, gesticht in 1887 op het algemeen Congres der volapükisten te München, samengesteld uit vertegenwoordigers der meest ontwikkelde natiën, onder leiding van prof. dr. Aug. Kerckhoffs te Parijs — dit lichaam heeft de opdracht gekregen de nog bestaande gebreken in volapük te verbeteren, de taal zelve in hare oorspronkelijkheid te bewaren, en, waar het noodig mocht zijn, aan te vullen. In Augustus 1889 werd het derde internationale volapükisten-congres te Parijs gehouden. Uitstekende mannen van alle natiën waren daar samen gekomen om over eene vaste organisatie der wereldtaal met elkander te beraadslagen; en het feit dat alle verhandelingen en besprekingen, zonder eenige moeielijkheid voor het wederzijdsch verstaan, gedurende drie dagen in volapük gehouden werden, is wel het schitterendste bewijs voor de practische bruikbaarheid van volapük ook in het mondeling verkeer.

Om nu eene algemeene, eendrachtige propaganda voor alle vrienden van de volkenverbindende wereldtaal-idee.

mogelijk te maken, werd een „internationale wereldtaal-missie“ in het leven geroepen, op het internationale congres te Parijs goedgekeurd, en in de ondersteuning van alle volapükisten ten sterkste aanbevolen.

Er worden nu in alle landen, dus even goed in Nederland als in Japan, in Oostenrijk als in Australie, in de landstaal geschriften opgesteld en uitgegeven, welke, evenals het hier aangebodene boekje, bestemd zijn om voor volapük vrienden en aanhangers te winnen. Wie, opgewekt door het lezen van dit boekje, den wensch koestert, zijn penningstok tot verspreiding van de wereldtaal-idee bij te dragen, hij schenke aan de kas der internationale missie het minimum-bedrag van 20 cent. Daardoor wordt hij *kolonist der wereldtaal*, en ontvangt, ten bewijze daarvan, een kolonisten-kaart. Het is de plicht van ieder goed kolonist de zaak van volapük door middel van dit boekje voortdurend nieuwe aanhangers te bezorgen.

Wien het gelukt tien kolonisten aan te werven, wordt *missionaris*, en bekomt als onderscheidingsteeken een bronzen medalje, die aan het horloge of als broche kan worden gedragen. Wie 30 kolonisten aanwerft, wordt *oppermissionaris*; zijn onderscheidingsteeken is een gelijke medalje, maar van zilver. Wie 60 kolonisten aangewonnen heeft, wordt *leider der missie*; zijn onderscheidingsteeken bestaat in een verguld zilveren medalje. Wie 100 kolonisten aanwerft, wordt *hoofd-leider der missie*; zijn onderscheidingsteeken is een zilveren medalje, gedekt door een zilveren kroontje. Wie, eindelijk, 250 kolonisten heeft aangeworven, heet *chef der missie*, en ontvangt als onderscheidingsteeken een zwaar verguld zilveren medalje, versierd met een door edelsteen omringd gouden kroontje.

Deze onderscheidingsteeken zullen op reis enz.

kunnen dienen als internationale herkenningsteekenen voor volapükisten en vrienden der wereldtaal.

Wij mogen stellen dat ieder beoefenaar of vereerder van volapük in zijn woonplaats minstens tien bekenden heeft, aan wie hij zonder moeite kolonisten-kaarten kan verkoopen: onverschilligen, ja zelfs tegenstanders der wereldtaal zullen aan een goed vriend deze kleine bijdrage van 20 cent niet weigeren. Wij vertrouwen dus, met het oog op de wachtende waardigheden en onderscheidingen, dat geen enkel volapükist zal rusten, vóórdat de gouden kroon zijn horlogeketting versiert.

Het tijdschrift *Rund um die Welt* (Berlijn, F. Simon, Puttkamerstrasse 22) doet voorloopig dienst als orgaan der internationale missie. Het geeft in de rubriek *Missie-courant* aan zijne lezers doorloopene naamlijsten van de waardigheidsbekleeders; het geeft verslagen van de werkzaamheden der afzonderlijke missiedistricten; mededeelingen over het gebruik der ontvangen gelden; voorstellen tot uitbreiding der propaganda, enz.

De centrale wereldtaal-vereeniging van Oostenrijk heeft voorhands de leiding der zaken op zich genomen. Het bestuur der missie heeft voorts in alle landen agenten aangesteld, die met het bestuur der missie in dat land belast zijn. Als zoodanig werd voor Nederland de ondergeteekende benoemd.

De nederlandsche wereldtaalvereenigingen kunnen bij hem het gewenschte aantal bestellings-biljetten, kaarten-formulieren en medaljes bekomen.

Door zich bij de „Missie“ aan te sluiten kunnen de vereenigingen haar geldelijken toestand verbeteren, dewijl zij 70% van alle ontvangsten mogen behouden en slechts 30% aan de kas der internationale missie behooren uit te keeren.

Bij aankoop van zekere getallen kolonisten-kaarten worden gelijktijdig de daarbij behoorende onderscheidingsteekenen afgegeven. Bij volgende bestellingen kan de bezitter van een of ander onderscheidingsteeken, zoodra hij door aankoop van het gevorderde getal kaarten een hooger en graad heeft bereikt, het daaraan toegevoegde onderscheidingsteeken aanvragen bij den agent wiens adres hieronder aangeduid is.

Wij verzoeken evenwel, dat men bij de aanvraag van dat hoogere teeken, het inliggende Bestellings-biljet gebruikt, en dat men tegelijkertijd het lagere teeken teruggeeft. Zonder teruggave van dat lagere teeken, kan men in geen geval het hoogere bekomen.

Indien een waardigheidsbekleeder zijn onderscheidingsteeken verloren heeft, kan hij een ander exemplaar daarvan tegen inzending van den fabrieksprijs, zijnde

f	0.18	voor den 1en graad,
"	0.75	" " 2en "
"	1.—	" " 3en "
"	2.—	" " 4en "
"	3.—	" " 5en "

terug bekomen. Evenzoo moet de verliezer, bijaldien hij ondertusschen recht op een hooger teeken gekregen heeft, en hij dit wil bestellen, in plaats van het oude verlorene teeken, den prijs daarvan in geld inzenden, voordat het nieuwe teeken wordt afgegeven.

Op last van de Directie der Internationale wereldtaalmis-
sion (Directeur: Edgar Herbst, Wien-Breitensee)
vertaald door:

J. A. ADRIAANSE te 's Heerenhoek,
Agent der Missie voor Nederland,
Secr.-Penn. der Algem. Ned. Wereldtaal-vereeniging.

In den boekhandel van P. van Cittert en Zonen te
Haarlem is te bekomen:

1. Volledige handleiding tot het aanleeren der
wereldtaal Volapük, door Arthur Heyligers;
prijs: *f* 0.50.
 2. Woordenboek der wereldtaal Volapük: Volapük-
Nederlandsch en Nederlandsch-Volapük, door
den zelfden schrijver; prijs: ingenaaid *f* 1.62⁵,
gebonden *f* 1.87⁵.
-

Met den verkoop van kolonistenkaartjes van het missie-district „Rotterdam I” belasten zich welwillend:

de heer L. C. ADRIAANSE, *Vlissingen*;

„ „ S. BUISMAN, *Aalsmeer*;

„ „ J. A. COLDEWEIJ, *Deventer*;

„ „ A. EISING, *Assen*;

„ „ A. J. S. WERTEN, *Beers bij Grave*;

„ „ J. E. K. VAN WIJNEN; *Willige Langerak*;

Mevrouw M. ZWAANSWIJK, *Nijmegen*;

alsmede:

de agent der Missie voor Nederland:

J. A. ADRIAANSE te 's *Heerenhoek bij Goes*.

 Koopers van kolonistenkaarten ontvangen één exemplaar van dit boekje gratis bij elke gekochte kaart.
